

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΕΤΑΡΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 31
A2. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 148
A3. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 96
A4. α) Λάθος β) Σωστό γ) Λάθος δ) Σωστό ε) Σωστό

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Από το σημείο του άξονα των $F_i\%$ που αντιστοιχεί στο 50% φέρνουμε παράλληλη στον οριζόντιο άξονα η οποία τέμνει το πολύγωνο των σχετικών αθροιστικών συχνοτήτων στο σημείο από το οποίο φέρνουμε κάθετη στον οριζόντιο άξονα που το τέμνει στο σημείο που αντιστοιχεί στον αριθμό 25. Άρα η διάμεσος είναι 25.
- B2.** Η διάμεσος χωρίζει το πλήθος των παρατηρήσεων σε δύο ίσα μέρη. Άρα $(\alpha + 4) + (3\alpha - 6) = (2\alpha + 8) + (\alpha - 2) \Leftrightarrow 4\alpha - 2 = 3\alpha + 6 \Leftrightarrow \alpha = 8$, αφού η διάμεσος $\delta = 25$.

Χρόνοι (λεπτά)	x_i	v_i	$f_i\%$	N_i	$F_i\%$
[5, 15)	10	12	20	12	20
[15, 25)	20	18	30	30	50
[25, 35)	30	24	40	54	90
[35, 45)	40	6	10	60	100
Σύνολο		60	100		

B3. Είναι: $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^4 x_i v_i}{v} = \frac{120 + 360 + 720 + 240}{60} = \frac{1440}{60} = 24$

$$s^2 = \frac{\sum_{i=1}^v (x_i - \bar{x})^2 \cdot v_i}{v} = \frac{(10 - 24)^2 \cdot 12 + (20 - 24)^2 \cdot 18 + (30 - 24)^2 \cdot 24 + (40 - 24)^2 \cdot 6}{60} =$$

$$= \frac{1}{60} [2352 + 288 + 864 + 1536] = \frac{5040}{60} = 84. \text{ Άρα } s = \sqrt{84} \approx 9,17$$

- B4.** Από την κλάση $[35, 45)$ παίρνουμε το $\frac{4}{5}$ των μαθητών αφού οι παρατηρήσεις θεωρούνται ομοιόμορφα κατανεμημένες σε κάθε κλάση. Άρα το ποσοστό των μαθητών που χρειάστηκαν 37 λεπτά είναι $\frac{4}{5} \cdot 10\% = 8\%$

ΘΕΜΑ Γ

Έστω τα ενδεχόμενα

A: «Να μαθαίνει Γαλλικά»

B: «Να μαθαίνει Ισπανικά»

Τότε: $P(A) = \frac{3v}{v^2 + 1}$, $P(B) = \frac{v + 2}{v^2 + 1}$, $P(A \cap B) = \frac{v + 1}{v^2 + 1}$ και

$$P(A \cup B) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(\sqrt{x^2 + 3} - 2)}{x^2 + x} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(\sqrt{x^2 + 3} - 2)(\sqrt{x^2 + 3} + 2)}{(x^2 + x)(\sqrt{x^2 + 3} + 2)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(x^2 - 1)}{x(x + 1)(\sqrt{x^2 + 3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(x - 1)(x + 1)}{x(x + 1)(\sqrt{x^2 + 3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(x - 1)}{x(\sqrt{x^2 + 3} + 2)} = \frac{-4}{-4} = 1$$

Γ1. Είναι: $P(A \cup B) = 1 = P(\Omega)$ άρα $A \cup B = \Omega$ δηλαδή είναι βέβαιο ενδεχόμενο.

Γ2. $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Leftrightarrow 1 = \frac{3v}{v^2 + 1} + \frac{v + 2}{v^2 + 1} - \frac{v + 1}{v^2 + 1} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 1 = \frac{3v + v + 2 - v - 1}{v^2 + 1} \Leftrightarrow v^2 + 1 = 3v + 1 \Leftrightarrow v^2 - 3v = 0 \Leftrightarrow v(v - 3) = 0 \Leftrightarrow v = 3, \text{ διότι}$$

$$v \geq 3$$

Γ3. Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η $P((A - B) \cup (B - A))$.

Επειδή τα ενδεχόμενα $A - B$ και $B - A$ είναι ασυμβίβαστα έχουμε:

$$P((A - B) \cup (B - A)) = P(A - B) + P(B - A) = P(A) - P(A \cap B) + P(B) - P(A \cap B) =$$

$$= \frac{9}{4} - \frac{4}{10} + \frac{5}{10} - \frac{4}{10} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

Γ4. Είναι: $N(A \cap B) = 32$.

Επομένως σύμφωνα με τον κλασικό ορισμό της πιθανότητας έχουμε:

$$P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} \Leftrightarrow \frac{4}{10} = \frac{32}{N(\Omega)} \Leftrightarrow N(\Omega) = \frac{320}{4} \Leftrightarrow N(\Omega) = 80 \text{ μαθητές}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η συνάρτηση $f(x) = \frac{1+\ln^2 x}{x}$ είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με

$$f'(x) = \frac{2\ln x \cdot \frac{1}{x} \cdot x - (1+\ln^2 x)}{x^2} = \frac{2\ln x - 1 - \ln^2 x}{x^2} = \frac{-(\ln^2 x - 2\ln x + 1)}{x^2} = -\frac{(\ln x - 1)^2}{x^2} < 0$$

για $x \neq e$ οπότε η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, +\infty)$

Δ2. Το εμβαδόν του παραλληλογράμμου ισούται με

$$(OK\Lambda M) = (OK) \cdot (OL) = |x| \cdot |f(x)| = x \cdot f(x) = 1 + \ln^2 x \quad (\text{διότι } x > 0 \text{ και } f(x) > 0)$$

Άρα το εμβαδόν είναι: $E(x) = 1 + \ln^2 x$

Η συνάρτηση $E(x) = 1 + \ln^2 x$ είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με

$$E'(x) = \frac{2\ln x}{x}, \text{ οπότε:}$$

- $E'(x) = 0 \Leftrightarrow \ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$
- $E'(x) > 0 \Leftrightarrow \ln x > 0 \Leftrightarrow x > 1$

Η $E(x)$ παρουσιάζει ελάχιστο για $x = 1$ το $E(1)=1$, επομένως το ορθογώνιο $OK\Lambda M$ γίνεται ελάχιστο όταν αυτό γίνει τετράγωνο.

x	0	1	$+\infty$
$E'(x)$		- 0 +	
$E(x)$		↙ 1 ↘ min	

Δ3. Είναι $\lambda = f'(1) = 1$. Επομένως η ευθεία είναι η $\varepsilon : y = -x + \beta$

Οι παρατηρήσεις του δείγματος είναι $y_i = -x_i + \beta, i = 1, 2, \dots, 10$

Η μέση τιμή του δείγματος των παρατηρήσεων είναι $\bar{y} = -\bar{x} + \beta = \beta - 10$ και η τυπική απόκλιση $s_y = |-1| \cdot s_x = 2$

$$\text{Για να είναι το δείγμα ομοιογενές πρέπει } CV_y \leq \frac{10}{100} \Leftrightarrow \frac{2}{|\beta - 10|} \leq \frac{1}{10} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow |\beta - 10| \geq 20 \Leftrightarrow \begin{cases} \beta - 10 \geq 20 \\ \beta - 10 \leq -20 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \beta \geq 30 \\ \beta \leq -10 \end{cases} \text{ ή } \begin{cases} \beta \geq 30 \\ \beta \leq -10 \end{cases}$$

Δ4. Είναι $A \subseteq B$ άρα $P(A) \leq P(A \cup B)$ και επειδή η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα έχουμε ότι $f(P(A)) \geq f(P(A \cup B))$ (1)

Είναι επίσης $A \cap B \subseteq A \cup B$ άρα $P(A \cap B) \leq P(A \cup B)$ και επειδή η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα έχουμε ότι $f(P(A \cap B)) \geq f(P(A \cup B))$ (2)

Αθροίζοντας τις (1) και (2) κατά μέλη έχουμε : $f(P(A)) + f(P(A \cap B)) \geq 2f(P(A \cup B))$